

**DOKUMENTASI VISUAL MOTIF-MOTIF SENI HIASAN
MELAYU TRADISIONAL**

**ABD. RASID BIN ISMAIL
AHMADRASHIDI BIN HASSAN**

**UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA
KAMPUS ALOR GAJAH
MELAKA.**

BORANG TAMAT PROJEK GERAN PENYELIDIKAN

BAHAGIAN A : MAKLUMAT KETUA PROJEK	
Nama:	DR. ABD RASID BIN ISMAIL DR. AHMADRASHIDI BIN HASAN
Alamat Pusat Tanggung Jawab (PTJ)	
Tajuk Projek:	DOKUMENTASI VISUAL MOTIF-MOTIF SENI HIASAN MELAYU TRADISIONAL
BAHAGIAN B : MAKLUMAT PROJEK PENYELIDIKAN	
No Rujukan Projek RMI :	
Tarikh Mula Projek :	JANUARI 2007
Tarikh Tamat Projek :	DISEMBER 2012
BAHAGIAN C : HASIL PENYELIDIKAN	
Penerbitan Berindeks (Tajuk dan Penerbit)	SIMPORA 2012 (SIMPOSIUM OF THE MALAY ARCHIPELAGO 2012 UiTM PERAK
Harta Intelekt (No Patent/No IP)	
Pelajar yang di latih (Nama, KP, Kod Program)	
Tandatangan Ketua Projek :	 R. ABD. RASID BIN ISMAIL Pensyarah Kanan Fakulti Seni Lukis Dan Seni Reka Universiti Teknologi MARA Kampus Alor Gajah, Melaka.
Pengesahan RMI :	Tarikh : 21/5/2013 Tarikh :

ABSTRAK

Penyelidikan ini adalah tentang motif-motif fabrik tradisional Melayu dengan tujuan untuk memperlihatkan keindahan yang terdapat pada motif-motif tersebut dari segi struktur binaan dan maknanya. Tiga jenis fabrik tradisional Melayu dipilih sebagai sampel kajian, ia itu songket, batik dan tekat. Fabrik tersebut dianggap sebagai yang paling utama. Sepuluh motif daripada setiap satu jenis fabrik tersebut diambil sebagai sampel kajian. Sampel motif itu dipilih berdasarkan populariti penggunaannya pada fabrik tersebut. Kaedah analisis dalam kajian ini ialah menggunakan teknik analisis motif dari sudut deskriptif, analisis, interpretasi dan evaluasi seperti yang dicadangkan oleh Ragan. Attribusi kajian adalah mengambil aspek-aspek visual seperti yang dicadangkan oleh Kumpulan Bahaus yang merangkumi elemen seni visual dan prinsip-prinsip rekaan seni visual. Dalam analisis itu tumpuan diberi kepada aspek binaan, iaitu bagaimana unsur dan prinsip itu digabung jalin sehingga menerbitkan motif yang berkaitan. Di samping itu kajian ini juga meneliti aspek isi, iaitu makna-makna yang terpancar daripada motif-motif tersebut. Penemuan penyelidikan ini menunjukkan bahawa meskipun orang Melayu yang menjadi pandai tukang dan pereka seni tersebut tidak terdidik secara formal tentang seni visual tetapi pengetahuan dan kemahiran yang mereka miliki adalah pada tahap yang tinggi. Mutu dan keindahan fabrik tersebut sangat bergantung kepada motif-motif yang dihasilkan oleh tukang atau perekanya. Motif-motif berkenaan juga bukan sahaja indah secara visual tetapi juga memancarkan falsafah dan nilai hidup masyarakat yang mendukungnya. Pemilihan subjek yang selektif dan penampilan motif berkenaan sangat serasi dengan budaya, pemikiran dan gaya hidup Melayu. Penyelidikan ini diharapkan dapat memberi keyakinan bukan sahaja kepada pereka tetapi juga kepada umum bahawa motif tradisional itu indah dan patut dilestarikan.

THE BEAUTY OF THE MALAY TRADITIONAL FABRIC DESIGN: A FROMALISTIC ANALYSIS

ABSTRACT

This research is about the motifs found on the Malay traditional fabrics with the goal to establish the form of beauty found on the motifs in the aspect of form and content. Three main types of Malay traditional fabrics were selected as samples which are songket, batik and tekat. A number of ten motifs from each of the types of fabrics were selected as research samples. Samples were selected based on its common use as design motifs for the fabrics. Methods selected for the research is the content analysis that covers the aspect of descriptive, analysis, interpretative and judgment as proposed by Ragan. The attribution covered the visual aspect as proposed by the Bahaus that comprised of visual elements and design principles. The analysis focused on the formatif aspect that involved the composition of visual elements and design principles in establishing the beauty of the motifs. Close study on the content aspect was also carried out to find out the meaning manifested by the motifs. It was discovered that the Malay craftsmen, who were not formally thought about art, visual element and design principles, possessed a very high craftsmanship and knowledge of art. The quality of beauty of the fabrics depended solely on the beauty of the motifs designed and created by the craftsmen and designers. Not only the motifs were visually beautiful but it also expressed the philosophy and values of the Malay community. The selection of the subjects and the manifestation of the motifs were very much incorporated with the culture, ideology and the way of life of the Malays. This research is hoped to give assurance not only to designers but also to the public that traditional motifs is beautiful and possess a high quality of art and should be ennobled.

KANDUNGAN

		Halaman
PENGAKUAN		ii
PENGHARGAAN		iii
ABSTRAK		iv
ABSTRACT		v
KANDUNGAN		vi
SENARAI JADUAL		x
SENARAI ILUSTRASI		xi
BAB I	PENGENALAN	
1.1	Pengenalan	1
1.2	Pernyataan Masalah	5
1.3	Objektif Penyelidikan	8
1.4	Kepentingan Kajian	9
1.5	Definisi Terma	10
	1.5.1 Karya Seni	10
	1.5.2 Warna	11
	1.5.3 Estetika	12
	1.5.4 Keindahan	13
	1.5.5 Kraftangan	11
	1.5.6 Visual	14
1.6	Konsep Kajian	15
1.7	Batasan Kajian	18
BAB II	PENULISAN DAN KAJIAN YANG BERKAITAN	
2.1	Pengenalan	20
2.2	Budaya dan Kesenian	20
2.3	Seni Tradisional	21
2.4	Rumusan	31